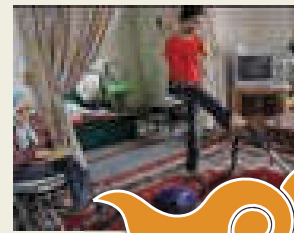
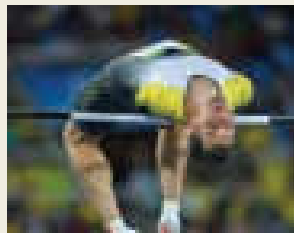

عربی یازدهم انسانی

الدَّرْسُ السَّابِعُ

﴿... لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى﴾

النَّجْم: ٣٩

انسان چیزی جز آنچه را تلاش کرده است، ندارد.

تهیه و تدوین

مهندس حسین خلیلی

عَمِيَاء : كور (مؤنث)
 «مذکر: اَعْمَى / جمع: عُمَى»
 مُصَابٌ بِـ : دچار
 مَعَ أَنْ : با اينکه
 مُعَوَّقٌ : معلول، جانباز
 وَاجَهَةٌ : روبه‌رو شد
 (مضارع: يُوَاجِهُ)
 هَزِيمَةٌ : شکست دادن، شکست
 يُسْرَى : چپ = يَسَار ≠ يَمِين

حِزَامٌ : کمربند
 «جمع: أَحْزِمَةٌ»
 حُمَى : تب
 رَسَامٌ : نقاش
 رَغَمٌ : با وجود
 سَعَى : تلاش کرد
 (مضارع: يَسْعَى) = جَدُّ، اجْتَهَدَ، حَاوَلَ
 شَلَلٌ دِمَاغِيٌّ : فلج مغزی
 صَمَاءٌ : کر (مؤنث)
 «مذکر: أَصَمٌّ / جمع: صُمٌّ»
 طَبَاشِيرٌ : گچ نوشتار

أَخِيرًا : سرانجام
 أَصِيبَتْ : دچار شد ← (أَصَابَ، يُصِيبُ)
 أَطْرَافٌ : دست و پا و سر
 أَطْرَافُهُ الْأَرْبَعَةُ : دست‌ها و پاهایش
 أُعْجِبُ : شگفت‌انگیز
 «جمع: أَعْجِيبُ»
 أَلْفَى : انداخت (مضارع: يُلْقِي)
 أَلْفَى مُحَاضِرَةً : سخنرانی کرد
 بَكْمَاءٌ : لال (مؤنث)
 «مذکر: أَبْكَمٌّ / جمع: بُكْمٌ»
 حُرُوفُ الْهَجَاءِ : حروف الفبا

أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ.

۱- كَمْ سَنَةً كَانَ عُمَرُ آذْرِيذِي عِنْدَمَا كَانَ عَامِلًا بَسِيطًا؟

في سنة العشرين من عمره

۲- أَيُّ مُشْكَلَةٍ قَادِرَةٌ عَلَى هَزِيمَةِ الْمُتَوَكِّلِ عَلَى اللَّهِ؟

□ مشكله قادر على هزيمة المتوكل على الله □

۳- مَتَى أَصْبَحَتْ هِيلِن كيلر مَعْرُوفَةً فِي الْعَالَمِ؟

لما بلغت العشرين من عمرها

۴- كَمْ كِتَابًا أَلَفَتْ «هِيلِن كيلر»؟

أمانيه عشر كتابا

۵- مَا اسْمُ كِتَابِ كَرِيسْتِي براون؟

قدمي اليسرى

تماس با مهندس خلیلی

+989109301019

■ **لَيْسَ** یعنی «نیست»؛ مثال:

﴿...يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ﴾ آل عمران: ١٦٧.
با دهان‌هایشان چیزی را می‌گویند که در دل‌هایشان نیست و خدا به آنچه پنهان می‌کند داناتر است.

وقتی این افعال بر سر جمله اسمیه (که از مبتدا و خبر «ظاهر» تشکیل می‌شود) می‌آیند،

خبر را منصوب می‌کنند؛ مثال:

الْبُسْتَانُ جَمِيلٌ. صَارَ الْبُسْتَانُ جَمِيلاً.^١
مبتدا و مرفوع خبر و مرفوع فعل ناقص اسم فعل ناقص و مرفوع خبر فعل ناقص و منصوب

اِخْتَبِرْ نَفْسَكَ (١): عَيْنِ اسْمِ الْأَفْعَالِ النَّاقِصَةِ وَ خَبَرِهَا.

فعل ناقصه → ١- كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أُسْوَةً حَسَنَةً لِلْعَالَمِينَ. رسول خدا نمونه خوبی برای جهانیان بود

فعل ناقصه → ٢- صَارَ كُلُّ مَكَانٍ مَمْلُوءٌ بِالْأَزْهَارِ الْجَمِيلَةِ هَمَّة جَا پَر از شكوفه های زیبا شده است

فعل ناقصه → ٣- أَصْبَحَ الشَّاتِمُ نَادِماً مِنْ عَمَلِهِ الْقَبِيحِ. دشنام گو، از کار زشت خود پشیمان شد

فعل ناقصه → ٤- لَيْسَ الْكَاذِبُ مُحْتَرَمًا عِنْدَ النَّاسِ. دروغگو د مردم محترم نیست

فعل ناقصه → ٥- أَلَيْسَ الصَّبْرُ مِفْتَاحَ الْفَرَجِ؟ آیا صبر کلید گشایش کار نیست؟

١- «اسم افعال ناقصه» فقط در حالت ظاهر تدریس شده و «خبر مقدم» نیز تدریس نشده است.

اِخْتَبِرْ نَفْسَكَ (۲): تَرْجِمْ هَذِهِ الْآيَاتِ.

۱ ﴿وَ كَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَ الزَّكَاةِ﴾ مريم : ۵۵

خانواده اش را به نماز و زکات امر میکرد

۲ ﴿وَ أَوْفُوا^۱ بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا﴾ الْإِسْرَاءُ : ۳۴

به عهد - خود - وفا کنید، همانا عهد مورد سوا□ واقع میشود

۳ ﴿... يَقُولُونَ بِالَّذِينَ نَزَّلْنَاهُمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ﴾ الْفَتْحُ : ۱۱

با زبانهایشان □□ میگویند که در قلبشان نیست

۴ ﴿لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَ إِخْوَتِهِ آيَاتٌ^۲ لِلِّسَّائِلِينَ﴾ يُوسُفَ : ۷

□ همانا در - داستان - یوسف و برادرانش نشانه هایی برای پرسشگران بوده است

۵ ﴿وَ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلْفَ^۳ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ

بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا﴾ آلِ عِمْرَانَ : ۱۰۳

نعمت هایتان از طر□ خدا را یاد کنید، هنگامی که دشمن بودید میان دلهایتان الفت و□□ ادیکی ای□□ اد کرد، و به نعمت او برادر یکدیگر شدید

۳- أَلْفَ: همدل کرد، به هم پیوست

۲- آیات: نشانه ها

۱- أَوْفُوا: وفا کنید

التمرين الأول: عَيِّنِ الْجُمْلَةَ الصَّحِيحَةَ وَ غَيْرِ الصَّحِيحَةَ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ. ✓ ✗

- ✓ ١- الطَّبَاشِيرُ مَادَّةٌ بَيَاضٌ أَوْ مُوَنَّةٌ يُكْتَبُ بِهَا عَلَى السَّبُورَةِ وَ مِثْلِهَا:
- ✓ ٢- الْأَبْكَمُ مَنْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يَتَكَلَّمَ، وَ مُوَنَّثُهُ «بَكْمَاءُ»:
- ✗ ٣- الْأَصَمُّ مَنْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يَرَى، وَ مُوَنَّثُهُ «صَمَاءُ»:
- ✓ ٤- ارْتِفَاعُ حَرَارَةِ الْجِسْمِ مِنْ عِلَائِمِ الْمَرَضِ:
- ✗ ٥- شَمُّ الْقِطِّ أَقْوَى مِنْ شَمِّ الْكَلْبِ:

التمرين الثاني: تَرَجِمِ الْجُمْلَةَ التَّالِيَةَ.

- جوابهايم را مینوشتم
- ١- كُنْتُ أَكْتُبُ إِجَابَاتِي. ٧- يُكْتَبُ مِثْلُ عَلَى الْجِدَارِ. **بُرب المالی روی دیوار مینویسد**
- هرکس بنویسد پیروز میشود
- ٢- مَنْ يَكْتُبُ يَنْجَحُ. ٨- قَدْ كُتِبَ عَلَى اللَّوْحِ. **روی تخته نوشته شده است**
- روی درخت ننویس
- ٣- لَا تَكْتُبْ عَلَى الشَّجَرِ. ٩- أَكْتُبُ بِخَطِّ وَاضِحٍ. **به خط خوانا بنویس**
- نامه هایی می نوشتند
- ٤- كَانُوا يَكْتُبُونَ رِسَائِلَ. ١٠- سَأَكْتُبُ لَكَ الْإِجَابَةَ. **جواب را برای تو خواهم نوشت**
- در آن ای نوشت
- ٥- لَمْ يَكْتُبْ فِيهِ شَيْئًا. ١١- لَنْ أَكْتُبَ جُمْلَةً. **جمله ای نخواهم نوشت**
- ٦- أَخَذْتُ كِتَابًا رَأَيْتُهُ كِتَابِي كَمَا دِيدِمُ رَا كَرَفْتَمُ

التَّمْرِينُ الثَّلَاثُ: تَرْجِمِ الْآيَةَ وَ الْأَحَادِيثَ، ثُمَّ عَيِّنِ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

۱- ﴿وَلَا تَيَّأَسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَيْئَسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ﴾ يوسُف: ۸۷

از رحمت خدا ناامید نشوید همانا فقط کافران از رحمت خداوند ناامید **الْجَارَّ وَالْمَجْرُورَ**

میشوند

اسم لیس خبر لیس

۲- لَيْسَ الْحَلِيمُ مَنْ عَجَزَ فَهَجَمَ، وَإِذَا قَدَرَ انْتَقَمَ، إِنَّمَا الْحَلِيمُ مَنْ إِذَا قَدَرَ عَفَا، وَكَانَ

الْحَلِيمُ غَالِبًا عَلَى كُلِّ أَمْرِهِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

إِسْمُ الْفِعْلِ النَّاقِصِ وَ حَبْرَهُ

اسم کان خبر کان

کسی که **ب** نون ناتوان شود **ه** موم برد و **ب** نون قدرت یابد انتقام گیرد بردبار نیست، بلکه **ا** بردبار کسی است که قدرت داشته باشد اما گذشت کند و بردباری بر تمامی امور او غالب باشد

۳- مَنْ أَرَادَ أَنْ يَكُونَ أَقْوَى النَّاسِ، فَلْيَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ. الْإِمَامُ الْكَاسِمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ

إِسْمُ التَّفْضِيلِ

کسی که میخواهد قوی ترین مردم باشد، باید بر خدا توکل کند

۴- **أَعْظَمُ الْبَلَاءِ انْقِطَاعُ الرَّجَاءِ**. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

الْمُبْتَدَأُ وَ الْخَبَرُ

ب بزرگترین **ب**، قطع امید است

۵- **مَنْ تَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ ذَلَّتْ لَهُ الصَّعَابُ**. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

نَوْعُ الْفِعْلِ وَ صِيغَتُهُ

کسی که بر خدا توکل کند، سختی ها بر او **ک** **ک** میشوند

الْتَمْرِينُ الرَّابِعُ: تَرْجِمِ الْجُمْلَةَ التَّالِيَةَ.

۱- أُرِيدُ أَنْ أَكْتُبَ تَرْجَمَةَ النَّصِّ مُسْتَعِينًا بِالْمُعْجَمِ. میخواهم ترجمه متن را به کم و واه نامه بنویسم

۲- نَصَحَ الْأُسْتَاذُ طُلَّابَهُ لِيَكْتُبُوا بِحَظِّ وَاضِحٍ. استاد دانشجویش را نصیحت کرد که به خا خوانا بنویسند

۳- لَنْ أَكْتُبَ شَيْئًا عَلَى الْأَثَارِ التَّارِيخِيَّةِ. روی آثار تاریخی یی نخواهم نوشت

۴- سَأَكْتُبُ ذِكْرِيَّاتِ السَّفَرَةِ الْعِلْمِيَّةِ. خاطرات سفر علمی را خواهم نوشت

۵- كَانَ زَمَلَائِي يَكْتُبُونَ رَسَائِلَ. همکارانم نامه های می نوشتند

الْتَمْرِينُ الْخَامِسُ: عَيِّنِ اسْمَ الْأَفْعَالِ النَّاقِصَةِ وَ خَبَرَهَا.

۱- أَلَا، لَيْسَ الظُّلْمُ بَاقِيًا. الظلم اسم ليس باقيا خبر ليس

۲- يُضْبِحُ الْجَوُّ حَارًّا عَدَا. الحر اسم اصب حارا خبر اصب

۳- كَانَ الْجُنُودُ وَاقِفِينَ لِلْحِرَاسَةِ. الجنود اسم كان واقفين خبر كان

۴- صَارَ الطَّالِبُ عَالِمًا بَعْدَ تَخْرُجِهِ مِنَ الْجَامِعَةِ.

الطالب اسم صار عالما خبر صار

الْتَّمِرِينَ السَّادِسُ: عَيْنِ التَّرْجَمَةِ الصَّحِيحَةَ، وَ عَيْنِ الْمَطْلُوبِ مِنْكَ.

۱- ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ﴾ هود: ٤٧

گفت: پروردگارا، من به تو ...

الف) ... پناه بردم که از تو چیزی بپرسم که به آن علم ندارم.

ب) ... پناه می‌برم که از تو چیزی بخواهم که به آن دانشی ندارم.

الِاسْمِ النَّكِرَةِ، وَ الْفِعْلِ النَّاقِصِ:

۲- ﴿...وَاسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾ النساء: ۳۲

الف) و از خدا بخشش او را بخواهید؛ زیرا خدا به هر چیزی داناست.

ب) و از فضل خدا سؤال کردند، قطعاً خدا به همه چیزها آگاه بود.

الِاسْمِ النَّكِرَةِ، وَ الْفِعْلِ النَّاقِصِ:

۳- ﴿... يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا﴾ النبأ: ۴۰

روزی که ...

الف) ... آدمی آنچه را با دستانش پیش فرستاده است می‌نگرد و کافر می‌گوید: کاش من خاک بودم.

ب) ... مرد آنچه را با دستش تقدیم کرده است می‌نگرد و کافر می‌گوید: من همانند خاک شدم.

الْفِعْلِ الْمُضَارِعِ، وَ الْفِعْلِ النَّاقِصِ:

۴- كُنْتُ سَاكِتًا وَ مَا قُلْتُ كَلِمَةً، لِأَنِّي كُنْتُ لَا أَعْرِفُ شَيْئًا عَنِ الْمَوْضُوعِ.

الف) ساکت شدم و کلمه‌ای نمی‌گویم؛ برای اینکه چیزی از موضوع نمی‌دانم.

ب) ساکت بودم و کلمه‌ای نگفتم؛ زیرا چیزی درباره‌ی موضوع نمی‌دانستم.

الْمَفْعُولِ، وَ الْجَارِ وَ الْمَجْرُورِ:

٥- كَانَ الشَّبَابُ يَلْعَبُونَ بِالْكُرَّةِ عَلَى الشَّاطِئِ وَ بَعْدَ اللَّعِبِ صَارُوا نَشِيطِينَ.

الف) جوانان در کنار ساحل با توپ بازی می‌کردند و پس از بازی با نشاط شدند. ✓

ب) مردان در کنار ساحل توپ بازی کردند و بعد از بازی پر نشاط خوشحال هستند. □

المَجْرورَ بِحَرْفِ الجَرِّ، وَ المُضَافَ إِلَيْهِ:

التَّمْرِينُ السَّابِعُ: عَيِّنِ الكَلِمَةَ المُنَاسِبَةَ لِلتَّوْضِيحِ.

١- يَسْتَعْمِلُهُ رُكَّابُ الطَّائِرَاتِ وَ السِّيَّارَاتِ لِسَلَامَتِهِمْ. حِزَامُ الأَمَانِ ✓ المَرْمِيُّ □ الأَجْوِزُ □

٢- مَنْ يَرَسِّمُ بِالْقَلَمِ أَشْكَالًا، أَوْ صُورًا، أَوْ خُطُوطًا. الرِّسْمُ □ الرِّسَامُ ✓ الرِّسُومُ □

٣- حَالَةٌ مَرَضِيَّةٌ تَرْتَفِعُ فِيهَا حَرَارَةُ الجِسْمِ. الحَرْبُ □ الحَفْلَةُ □ الحُمَّى ✓

٤- مَنْ يَشْتَغَلُ فِي مِهْنَةٍ أَوْ صِنَاعَةٍ. العَامِلُ ✓ المَعْمَلُ □ العَمِيلُ □

٥- أَلْيَدَانِ وَ القَدَمَانِ وَ الرَّأْسُ. الأَعَاجِيبُ ✓ الأَطْرَافُ □ الأَجْدَعُ □

تماس با مهندس خلیلی

+989109301019